

Y PWYLLGOR GWAITH

Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 20 Mawrth 2017

- PRESENNOL:** Y Cynghorydd Ieuan Williams (Cadeirydd)
Y Cynghorydd J Arwel Roberts (Is-Gadeirydd)
- Y Cynghorwyr R Dew, K P Hughes, A M Jones, H E Jones ac Alwyn Rowlands.
- WRTH LAW:** Prif Weithredwr Cynorthwyol (Partneriaethau, y Gymuned a Gwella Gwasanaethau),
Prif Weithredwr Cynorthwyol (Llywodraethiant a Thrawsnewid Prosesau Busnes),
Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) / Swyddog Adran 151,
Pennaeth Dysgu,
Pennaeth Gwasanaethau Tai,
Pennaeth Gwasanaethau Oedolion,
Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd,
Pennaeth Rheoleiddio a Datblygu Economaidd,
Pennaeth Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo,
Rheolwr Busnes (Tai) (NM),
Rheolwr Gwasanaeth - Cynllunio, Comisiynu a Pholisi (EL) (ar gyfer eitem 12 yn unig),
Uwch Reolwr Safonau a Chynhwysiad (GMH),
Prif Swyddog Rheoli Gwastraff (ME) (ar gyfer eitem 14 yn unig),
Rheolwr Uned Bartneriaeth Môn a Gwynedd (LJ) (ar gyfer eitem 9 yn unig),
Swyddog Pwyllgor (MEH).
- HEFYD YN
BRESENNOL:** Y Cynghorwyr Jeffrey M. Evans, John Griffith, T. Victor Hughes, Llinos M. Huws, R. Meirion Jones, Peter S. Rogers.
- YMDDIHEURIADAU:** Dim

1 DATGANIADAU O DDIDDORDEB

Cafwyd datganiadau o ddiddordeb fel a ganlyn: -

Datganodd y Cynghorydd H E Jones ddiddordeb personol mewn perthynas ag eitem 16 ar y rhaglen.

Datganodd y Cynghorydd Alwyn Rowlands ddiddordeb a oedd yn rhagfarnu mewn perthynas ag eitem 18 ar y rhaglen.

2 MATERION BRYS A ARDYSTIWYD GAN Y PRIF WEITHREDWR NEU SWYDDOG A BENODWYD GANDDO

Dim i'w adrodd.

3 COFNODION

Cyflwynwyd cofnodion y cyfarfod blaenorol o'r Pwyllgor Gwaith a gynhaliwyd ar 14 Chwefror, 2017 i'w cadarnhau.

PENDERFYNWYD cymeradwyo cofnodion cyfarfod blaenorol y Pwyllgor Gwaith a gynhaliwyd ar 14 Chwefror 2017 fel cofnod cywir

4 COFNODION ER GWYBODAETH

Cyflwynwyd cofnodion drafft cyfarfod Pwyllgor Cyswllt y Sector Gwirfoddol a gynhaliwyd ar 12 Ionawr, 2017 er gwybodaeth.

PENDERFYNWYD nodi er gwybodaeth, gofnodion drafft cyfarfod Pwyllgor Cyswllt y Sector Gwirfoddol a gynhaliwyd ar 12 Ionawr, 2017.

5 BLAENRAGLEN WAITH Y PWYLLGOR GWAITH

Cyflwynwyd, i'w ystyried gan y Pwyllgor, adroddiad y Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd a oedd yn ymgorffori Blaenraglen Waith y Pwyllgor Gwaith am y cyfnod o fis Ebrill i fis Tachwedd 2017.

Amlygodd y Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd y newidiadau i'r Flaenraglen Waith fel a ganlyn: -

Eitemau sy'n newydd i'r Flaenraglen Waith

Eitem 8 - Moderneiddio Ysgolion - Rhaglen Amlinellol Strategol - Band B (2019-2024) – eitem i'w hystyried gan y Pwyllgor Gwaith yn ei gyfarfod ar 12 Mehefin, 2017;

Eitem 9 - Asesiadau Diogelwch ar gyfer Llwybrau Cerdded i'r Ysgol – eitem i'w hystyried gan y Pwyllgor Gwaith yn ei gyfarfod ar 12 Mehefin, 2017;

Eitem 11 - Moderneiddio Ysgolion - Ardal Llangefni - Ymgynghoriad Statudol – eitem i'w hystyried gan y Pwyllgor Gwaith yn ei gyfarfod ar 17 Gorffennaf, 2017;

Eitem 19 - Moderneiddio Ysgolion - Ardal Llangefni - Achos Busnes Amlinellol – eitem i'w hystyried gan y Pwyllgor Gwaith yn ei gyfarfod ar 30 Hydref, 2017;

Eitem 20 - Cyllideb 2018/19 – eitem i'w hystyried gan y Pwyllgor Gwaith yn ei gyfarfod ar 6 Tachwedd, 2017;

Eitem 22 - Cerdyn Sgorio Corfforaethol - Chwarter 2, 2017/18 – eitem i'w hystyried gan y Pwyllgor Gwaith yn ei gyfarfod ar 27 Tachwedd, 2017;

Eitem 24 - Trawsnewid y Gwasanaeth Llyfrgell – eitem i'w hystyried gan y Pwyllgor Gwaith yn ei gyfarfod ar 27 Tachwedd, 2017;

Eitem 25 - Trawsnewid y Gwasanaeth Diwylliant – eitem i'w hystyried gan y Pwyllgor Gwaith yn ei gyfarfod ar 27 Tachwedd, 2017.

Eitemau a ailraglennwyd i'w hystyried

Eitem 2 - Asesiad Digonolrwydd Gofal Plant – eitem i'w hystyried gan y Pwyllgor Gwaith yn ei gyfarfod ar 24 Ebrill, 2017.

PENDERFYNWYD cadarnhau Blaenraglen Waith y Pwyllgor Gwaith ar gyfer y cyfnod Ebrill – Hydref 2017 yn amodol ar y newidiadau ychwanegol a amlinellwyd yn y cyfarfod.

6 CERDYN SGORIO CORFFORAETHOL - CHWARTER 3, 2016/17

Cyflwynwyd adroddiad y Pennaeth Trawsnewid Corfforaethol mewn perthynas â Chwarter 3 blwyddyn ariannol 2016/17.

Dywedodd yr Aelod Portffolio ar gyfer Busnes y Pwyllgor Gwaith, Trawsnewid Perfformiad, y Cynllun Corfforaethol ac Adnoddau Dynol fod y Cerdyn Sgorio Corfforaethol yn dangos bod y dangosyddion perfformiad ar gyfer lefelau salwch y Cyngor wedi dangos gwelliant yn Chwarter 3. Os bydd y perfformiad cryf yn Chwarter 3 yn cael ei gynnal i mewn i Chwarter 4, yna mae'n debygol y bydd modd cwrdd â'r targed o 10 diwrnod ar gyfer pob swyddog amser llawn cyfatebol. Fodd bynnag, awgrymodd y dylai'r Cyngor ystyried enwi'r adrannau sy'n tanberfformio a chanddynt lefelau salwch uchel yn y Cerdyn Sgorio yn dilyn yr etholiadau llywodraeth leol ym mis Mai.

Adroddodd y Cynghorydd R. Meirion Jones, Cadeirydd y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol ar y trafodaethau a gafwyd am y Cerdyn Sgorio Corfforaethol ar gyfer Chwarter 3 yn y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol a gynhaliwyd ar 13 Mawrth, 2017. Nododd bod y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol wedi gofyn am eglurhad ynghylch rôl Sgriwtini a rôl y Byrddau Rheoli, fel y cyfeirir at hynny yn y Cerdyn Sgorio Corfforaethol yn 1.3.1 yr adroddiad, mewn perthynas â monitro perfformiad a sicrhau gwelliant parhaus.

Dywedodd y Cadeirydd mai rôl y Byrddau Rheoli / Rhaglen yw monitro prosiectau trawsnewid ac nad oes ganddynt rôl i fonitro perfformiad gwasanaethau'r Cyngor o ddydd i ddydd. Cytunodd gyda'r Aelod Portffolio ar gyfer Busnes y Pwyllgor Gwaith, Trawsnewid Perfformiad, y Cynllun

Corfforaethol ac Adnoddau Dynol y dylai unrhyw wasanaeth sy'n tanberfformio am ddau chwarter yn olynol gael sylw manwl yn y Pwyllgor Sgriwtini.

PENDERFYNWYD nodi'r meysydd hynny y mae'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth yn eu rheoli i sicrhau gwelliannau i'r dyfodol fel y nodir yn adran 1.3 yr adroddiad ynghyd â'r mesurau lliniaru a amlinellwyd.

7 POLISI TALIADAU TAI DEWISOL 2017/18

Cyflwynwyd i'w ystyried gan y Pwyllgor Gwaith, adroddiad y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) / Swyddog Adran 151 mewn perthynas â gweithrediad y Polisi Taliadau Tai Dewisol Lleol (TTD) a chynlluniau'r Adran ar gyfer Gwaith a Phensiynau yn ystod blwyddyn ariannol 2016/17 ac unrhyw newid ar gyfer y dyfodol.

PENDERFYNWYD :-

- **Cymeradwyo'r Polisi Lleol diwygiedig ar gyfer y cynllun Taliadau Tai Dewisol (TTD) o 4 Ebrill 2017 ar gyfer y flwyddyn 2017/18 a'r blynyddoedd dilynol;**
- **Sicrhau bod y cyfanswm a gaiff ei wario ar Daliadau Tai Dewisol yn y flwyddyn ariannol yn parhau i gyfateb yn fras i'r swm a ddyrannwyd ar gyfer y cynllun gan yr Adran Gwaith a Phensiynau (AGP).**

8 CYLLIDO AILSTRWYTHURO'R YSGOLION UWCHRADD

Cyflwynwyd adroddiad y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) / Swyddog Adran 151 ar ariannu costau ailstrwythuro o fewn ysgolion uwchradd.

Dywedodd yr Aelod Portffolio ar gyfer Cyllid bod nifer y disgyblion ym mhedair o'r pum Ysgol Uwchradd sydd gan y Cyngor wedi gostwng dros y blynyddoedd diwethaf. Mae un o'r Penaethiaid wedi llunio cynnig i ailstrwythuro rheolaeth yr ysgol a fyddai'n lleihau'r lwfansau a delir i athrawon a chanddynt gyfrifoldebau ychwanegol. Nododd fod amodau gwasanaeth athrawon yn golygu bod angen diogelu eu tâl am gyfnod o dair blynedd.

PENDERFYNWYD :-

- **Cytuno mewn egwyddor i ddefnyddio cyllidebau canolog i ariannu unrhyw gostau diogelu cyflog sy'n deillio o ailstrwythuro rheolaeth Ysgolion Uwchradd y Cyngor;**
- **Bod trefniadau diogelu cyflog yn 2017/18 yn cael eu hariannu o'r gyllideb wrth gefn ar gyfer Dileu Swyddi ond, os nad yw'r gyllideb honno'n ddigonol, dylid defnyddio balansau cyffredinol y Cyngor;**

- **Bod rhaid i bob ysgol sydd angen cymorth i gwrdd ag unrhyw gostau diogelu gyflwyno cynllun ffurfiol yn manylu ar y newidiadau arfaethedig, y costau diogelu cyflog a'r arbedion refeniw a gyflawnir. Rhaid i'r cynllun fod yn unol â'r egwyddorion a nodir yn y cynnig ailstrwythuro a ddrafftwyd eisoes a rhaid ei gytuno gyda'r Pennaeth Dysgu a'r Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) / Swyddog Adran 151;**
- **Bod rhyddhau cyllid ar gyfer ysgolion unigol yn cael ei ddirprwyo i'r Aelod Portffolio (Cyllid) a'r Aelod Portffolio (Addysg) yn amodol ar gyflwyno achos busnes boddhaol gan yr Ysgol dan sylw;**
- **Bod y Cyngor yn cadw'r hawl i adennill cyfran o'r cyllid a ddyrennir tuag at gostau diogelu cyflog, os bydd ysgol sydd wedi derbyn cyllid trwy'r penderfyniad hwn yn penderfynu ailstrwythuro eto yn y dyfodol e.e. o ganlyniad i gynnydd yn nifer y disgyblion.**

9 ASESIAD LLESIANT - BWRDD GWASANAETHAU CYHOEDDUS

Cyflwynwyd adroddiad y Prif Weithredwr yn gofyn i'r Pwyllgor Gwaith gymeradwyo'r fersiwn ddrafft o'r Aseiad Llesiant Lleol ar gyfer Ynys Môn.

Dywedodd Rheolwr Uned Partneriaeth Ynys Môn a Gwynedd y sefydlwyd Bwrdd ar y cyd rhwng Cyngor Sir Ynys Môn a Chyngor Gwynedd a'i fod yn arwain ar y gwaith o baratoi'r aseiad ar draws y ddwy sir. Mae'r Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 newydd wedi sefydlu Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus ar gyfer pob ardal awdurdod lleol i sicrhau bod cyrff cyhoeddus yn gweithio gyda'i gilydd i greu dyfodol gwell i bobl Cymru. Cynhaliwyd nifer o sesiynau galw i mewn ar gyfer y cyhoedd ac 'roedd yna holiadur ar-lein fel y gallai trigolion fynegi barn am eu cymunedau.

Nod yr ymchwil a'r sesiynau galw i mewn oedd galluogi'r Bwrdd i lunio aseiad a fyddai, yn y pen draw, yn arwain at gynllun a fyddai'n canolbwyntio ar wella Llesiant Gwynedd a Môn. Mae hwn yn ddrafft o'r aseidiadau i greu cynllun Llesiant. Mae'n bwysig bod yr aseidiadau yn adlewyrchiad teg o'n cymunedau, a'i fod yn edrych ar yr heriau a'r cyfleoedd sydd o'n blaenau.

PENDERFYNWYD nodi cynnwys yr Aseiad o Lesiant Lleol ar gyfer ardal Awdurdod Lleol Ynys Môn.

10 AROLYGIAD AGGCC O'R GWASANAETHAU PLANT YN YNYS MÔN

Cyflwynwyd adroddiad ar y cyd gan Bennaeth Dros Dro Gwasanaethau Plant (Gweithredol) a'r Pennaeth Dros Dro Gwasanaethau Plant (Strategol), mewn perthynas ag Adroddiad AGGCC ar Arolygiad o'r Gwasanaethau Plant a gynhaliwyd ym mis Tachwedd 2016.

Dywedodd yr Aelod Portffolio ar gyfer Tai a Gwasanaethau Cymdeithasol fod y gwasanaeth yn derbyn yr argymhellion yn adroddiad AGGCC ac y bydd yn gweithio'n agos gydag AGGCC am y 18 mis nesaf i wella a chryfhau'r

Gwasanaethau Plant yn Ynys Môn. Sefydlwyd Cynllun Gwella cyn yr arolygiad ym mis Tachwedd 2016 a neilltuwyd adnoddau o fewn y gwasanaeth ac fe ddarperir adnoddau pellach hefyd os bydd angen. Nododd bod yr Arolygydd Arweiniol ac Arolygydd arall o AGGCC wedi annerch y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol ar 13 Mawrth 2017 a'r Panel Llesiant Plant ar 10 Mawrth, 2017.

Cyfeiriodd y Prif Weithredwr Cynorthwyol (Llywodraethiant a Thrawsnewid Prosesau Busnes) a'r Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol at yr ohebiaeth a oedd ynghlwm wrth yr adroddiad gan Brif Arolygydd Cynorthwyol AGGCC sy'n nodi'r cyd-destun heriol y mae'r Gwasanaethau Plant wedi ei wynebu dros y ddwy flynedd ddiwethaf. Fodd bynnag, nododd ei bod yn bwysig i'r gwasanaeth symud ymlaen. Mae'r gwasanaeth wedi bod yn gweithio ar y Cynllun Gwella ers dros flwyddyn a gwnaed gwelliannau mawr fel yr adroddir yn Atodiad 2 yr adroddiad. Nododd ymhellach y cynhelir cyfarfod arall gydag AGGCC ar ddiwedd yr wythnos hon i drafod y Cynllun Gwella mewn peth manylder a dywedodd y bydd angen gwneud mân-newidiadau cyn iddo gael ei gyhoeddi'n ffurfiol maes o law.

Dywedodd y Cynghorydd R. Meirion Jones, Cadeirydd y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol, y cafwyd trafodaeth fanwl yn y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol a gynhaliwyd ar 13 Mawrth, 2017 pan anerchwyd y cyfarfod gan yr Arolygydd Arweiniol, Ms Bobbie Jones a Mr Marc Roberts, sef aelod o dîm arolygu AGGCC ynghylch canfyddiadau allweddol yr arolygiad a gynhaliwyd ym mis Tachwedd 2016. Cyflwynodd y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol a'r Pennaeth Dros Dro ar gyfer Gwasanaethau Plant adroddiad hefyd ar ganfyddiadau adroddiad AGGCC a sut y bydd y gwasanaeth yn mynd i'r afael â'r materion a godwyd. Nododd bod y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol yn argymhell bod y Pwyllgor Gwaith yn derbyn ymateb y Pennaeth Dros Dro ar gyfer Gwasanaethau Plant fel sail ar gyfer gwelliant sylweddol yn y Gwasanaethau Plant yn ystod y 12 i 18 mis nesaf sef; fel rhan o raglen wella fe sefydlir cynllun hyfforddi a datblygu o fis Mai, 2017 er mwyn cynorthwyo Aelodau i fonitro a chraffu ar y cynnydd a wnaed a'r pellter a deithiwyd; bod y cynllun hefyd yn cynnwys hyfforddiant ar fonitro perfformiad y Gwasanaethau Plant ac yn arbennig ansawdd y gwasanaethau a phrofiad unigolion sy'n derbyn cymorth a / neu wasanaethau h.y. llais y defnyddiwr; datblygu cylch gorchwyl a rôl y Panel Aelodau ymhellach i fonitro a chraffu ar y cynnydd a'r pellter a deithiwyd gyda'r cynllun gwella gwasanaeth; bod y ffrwd waith hon yn cynnwys meincnodi yn erbyn arfer da; bod monitro cynnydd yn y Gwasanaethau Plant yn eitem sefydlog ar raglen y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol; a bod y Pwyllgor Gwaith yn blaenoriaethu adnoddau digonol ar gyfer gweithredu'r cynllun gwella.

Dywedodd Cadeirydd y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol ymhellach ei bod yn bwysig bod y Gwasanaethau Plant yn symud ymlaen i baratoi cylch gorchwyl ac amcanion clir ar gyfer y Panel Plant newydd a fydd yn dod i rym o dan weinyddiaeth newydd y Cyngor ym mis Mai, 2017. Bydd y Panel hwn yn

monitro'r pellter a deithiwyd a pherfformiad ac yn edrych yn benodol ar faterion ansawdd a llais y defnyddiwr.

Dywedodd y Cadeirydd ei fod ef, fel Arweinydd y Cyngor, yn derbyn yr argymhellion yn Adroddiad AGGCC ar yr Arolygiad o'r Gwasanaethau Plant. Roedd yn derbyn bod cadw a recriwtio staff cymwys wedi bod yn broblem yn y gwasanaeth, ond dywedodd fod awdurdodau lleol eraill hefyd yn wynebu sefyllfa debyg oherwydd natur y gwasanaeth a chymhlethdod y gwaith sy'n gysylltiedig â Gwasanaethau Plant. Cyfeiriodd at y Cynllun Gwella a gweledigaeth y gwasanaeth i ddenu staff a rhoi hyfforddiant digonol a chefnogi'r gwasanaeth. Dywedodd yr Arweinydd hefyd bod angen parhau i graffu ar y gwasanaeth hwn a bod angen sefydlu Is-Bwyllgor Sgriwtini ar gyfer y Gwasanaethau Plant am y 5 mlynedd nesaf a'r tu draw i hynny. Dywedodd ymhellach y byddai sesiwn friffio yn cael ei threfnu i godi ymwybyddiaeth Aelodau o gylch gwaith y Gwasanaeth Ataliol a sut mae'n gweithio ochr yn ochr â'r Cynllun Perfformiad a roddwyd ar waith i fynd i'r afael â materion o fewn y gwasanaethau Plant.

Dywedodd yr Aelod Portffolio ar gyfer Cyllid ei fod yn cytuno bod cadw a recriwtio staff cymwys a materion salwch wedi bod yn broblem yn y Gwasanaethau Plant, yn ogystal â'r cynnydd sylweddol yn nifer yr achosion. Nododd bod adnoddau wedi eu neilltuo ar gyfer y gwasanaeth yn ystod y blynyddoedd diwethaf ac y darperir adnoddau pellach ar gyfer y gwasanaeth os bydd angen. Cytunodd y Pwyllgor Gwaith yr haf diwethaf i sefydlu cyllideb ar gyfer Tîm Trothwy Gofal a gobeithir y bydd creu'r Tîm hwn yn golygu y cyfeirir llai o achosion i'r Gwasanaethau Plant.

PENDERFYNWYD :-

- **Nodi canlyniadau'r Arolwg o'r Gwasanaethau Plant a gynhaliwyd ym mis Tachwedd 2016;**
- **Nodi a chadarnhau bod yr Aelodau'n derbyn yr Argymhellion;**
- **Nodi bod yr Argymhellion a'r camau i ymdrin â hwy wedi cael eu hymgorffori yn y Cynllun Gwella ar gyfer y Gwasanaeth.**

11 CYNLLUN BUSNES Y CYFRIF REFENIW TAI 2017-2047

Cyflwynwyd adroddiad y Pennaeth Gwasanaethau Tai i'r Pwyllgor Gwaith mewn perthynas â'r uchod.

Dywedodd yr Aelod Portffolio ar gyfer Tai a Gwasanaethau Cymdeithasol mai'r Cynllun Busnes yw'r prif gyfrwng ar gyfer gwaith cynllunio ariannol mewn perthynas â chyflawni a rheoli stoc dai'r Cyngor. Mae'r Cyngor, trwy ei Gyfrif Refeniw Tai (CRT) yn rheoli ac yn berchen ar bron i 3,800 o dai ac ychydig dros 700 o garejis ar draws yr Ynys. Nododd fod dros £3m wedi ei gynnwys yn y

gyllideb referniw ar gyfer gwaith atgyweirio a chynnal a chadw ar y stoc dai a bod cyllideb hefyd o £4.125m yn 2017/2018 ar gyfer rhaglen ddatblygu i brynu tai a chodi tai cyngor newydd ar yr Ynys. Mae'r Cynllun Busnes yn rhagdybio rhaglen ddatblygu tai cymdeithasol o 30 o unedau yn 2017/18 ac wedi hynny tan 2030.

PENDERFYNWYD

- **Cymeradwyo'r Cynllun Busnes 2017-2047 ar gyfer y Cyfrif Refeniw Tai (CRT), ac yn arbennig gyllideb y CRT ar gyfer 2017-2047 fel y nodir yn y Cynllun, i'w cyflwyno i Lywodraeth Cymru;**
- **Cymeradwyo'r Rhaglen Gyfalaf arfaethedig ar gyfer Tai ar gyfer 2017-2018, fel y nodir yn Atodiad 3 yr adroddiad;**
- **Rhoi awdurdod dirprwyedig i'r Pennaeth Gwasanaeth Tai a'r Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a'r Swyddog Adran 151 i wneud unrhyw newidiadau i'r Cynllun busnes cyn ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru.**

12 STRATEGAETH DDIGARTREFEDD DROS DRO

Cyflwynwyd i'w ystyried gan y Pwyllgor Gwaith, adroddiad y Pennaeth Gwasanaethau Tai mewn perthynas â'r Strategaeth Ddigartrefedd Dros Dro a chynllun gwaith ar gyfer 2017/2018.

Dywedodd Yr Aelod Portffolio ar gyfer Tai a Gwasanaethau Cymdeithasol ei bod yn ofynnol i awdurdodau lleol lunio Strategaeth Ddigartrefedd er mwyn atal digartrefedd ac i ddarparu cefnogaeth addas i bobl sy'n ddigartref neu sydd mewn perygl o fod yn ddigartref. Mae awdurdodau lleol Gogledd Cymru wedi mynegi bwriad i greu Strategaeth Ranbarthol gyda phob Awdurdod Lleol yn creu Cynllun Gwaith Lleol am gyfnod o 5 mlynedd.

Holodd y Pwyllgor Gwaith a fyddai'r Strategaeth Ranbarthol 5 mlynedd yn mynd i'r afael â'r mewnlifiad mawr o bobl a fydd yn dod i'r Ynys ar gyfer adeiladu'r datblygiad Wylfa Newydd arfaethedig ac a fydd pobl leol yn gallu cystadlu a fforddio llety rhent preifat yn ystod cyfnod adeiladu Wylfa Newydd. Ymatebodd Pennaeth y Gwasanaethau Tai trwy ddweud y cynhaliwyd trafodaethau gyda datblygwyr Wylfa Newydd a rhoddodd sicrwydd y byddai gwaith yn cael ei wneud i liniaru unrhyw effaith y byddai datblygiadau mawr o'r fath ei chael ar lety rhent yn Ynys Môn. Dywedodd hefyd fod gan yr Awdurdod Gynllun Busnes i adeiladu tai cymdeithasol hyd 2030 ac mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda'r 3 Cymdeithas Dai i gynyddu'r stoc dai ar yr Ynys.

PENDERFYNWYD cymeradwyo'r Strategaeth Interim ar Ddigartrefedd a'r Cynllun Gwaith am y cyfnod 2017/2018, ac yn dilyn y cyfnod hwn bwriedir cyflwyno Strategaeth Ranbarthol a Chynllun Gwaith Lleol ar gyfer cyfnod o 5 mlynedd.

13 POLISI CYNLLUNIO AR Y CYD YNYS MÔN A GWYNEDD

Cyflwynwyd i'w ystyried gan y Pwyllgor Gwaith, adroddiad y Pennaeth Rheoleiddio a Datblygu Economaidd mewn perthynas â'r cynnig i barhau â'r trefniant cydweithredol ar gyfer darparu Gwasanaeth Polisi Cynllunio ar y Cyd ar gyfer y Cyngor Sir Ynys Môn a Chyngor Gwynedd am 5 mlynedd arall.

Dywedodd yr Aelod Portffolio ar gyfer Cynllunio, Gwarchod y Cyhoedd a Datblygu Economaidd fod Cynghorau Gwynedd ac Ynys Môn wedi cytuno ym mis Mehefin 2010 i ffurfio Gwasanaeth Polisi Cynllunio ar y Cyd. Paratoi a chyflawni yw prif allbwn gwaith yr Uned Polisi Cynllunio gan fod gofyn i bob Awdurdod Cynllunio Lleol gynhyrchu Cynllun Datblygu Lleol. Yn y cyfarfod o'r Panel Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd a gynhaliwyd ar 24 Mehefin, 2016, cytunwyd ei bod yn amser da i adolygu trefniadau cyfredol y gwasanaeth Polisi Cynllunio ar y Cyd ar gyfer Cynghorau Môn a Gwynedd.

Dywedodd y Cadeirydd mai rhan o waith yr Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd yw paratoi Canllawiau Cynllunio Atodol ar wahanol bynciau. Nododd y byddai angen Canllawiau Cynllunio Atodol newydd mewn perthynas â Llety Twristiaeth fel mater o frys.

'Roedd y Pwyllgor Gwaith o'r farn bod angen cyflwyno adroddiadau monitro i'r Pwyllgor Cynllunio a Gorchmynion a'r Pwyllgor Gwaith bob chwarter, ynghyd â chyflwyno Adroddiad Blynyddol i'r Cyngor llawn ar waith y Gwasanaeth Polisi Cynllunio ar y Cyd.

- **Cymeradwyo'r cynnig i barhau'r trefniant o ddarparu'r Gwasanaeth Polisi Cynllunio ar y Cyd ar gyfer Cyngor Sir Ynys Môn a Chyngor Gwynedd am 5 mlynedd bellach;**
- **Rhoi'r awdurdod i Uwch Swyddog o'r Adran Rheoleiddio a'r Adran Gyfreithiol, i adolygu a chytuno ar gytundeb cydweithio newydd i ymestyn y cyfnod cydweithio i gynnwys adolygu a chytuno ar drefniadau gweinyddu, gweithredu a rheoli'r Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd;**
- **Y bydd adroddiadau cynnydd chwarterol yn cael eu cyflwyno i'r Pwyllgor Gwaith a'r Pwyllgor Cynllunio a Gorchmynion er gwybodaeth, ac Adroddiad Blynyddol i'r Cyngor Llawn.**

14 ARBRAWF GORFODAETH AMGYLCHEDDOL

Cyflwynwyd i'w ystyried gan y Pwyllgor Gwaith, adroddiad ar y cyd gan y Pennaeth Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo a'r Pennaeth Rheoleiddio a Datblygu Economaidd mewn perthynas â sefydlu Arbrawf Gorfodaeth Amgylcheddol.

Dywedodd yr Aelod Portffolio ar gyfer Priffyrdd, Eiddo a Rheoli Gwastraff fod y Cyngor yn ystyried bod yn rhan o arbrawf am 12 mis gyda chwmni i gyflwyno

hysbysiadau cosb sefydlog am droseddau amgylcheddol gan gynnwys gollwng sbwriel, baw cŵn a thipio anghyfreithlon.

Dywedodd y Pennaeth Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo fod cwmni gorfodaeth gwastraff preifat o'r enw Kingdom yn cyflwyno hysbysiadau cosb sefydlog am daflu sbwriel a materion baw cŵn ar gyfer nifer o awdurdodau lleol. Nododd os bydd yr arbrawf o roi hysbysiadau cosb sefydlog am daflu sbwriel, tipio anghyfreithlon a baw cŵn yn llwyddiannus, yna dylid ystyried ymestyn y contract i roi Hysbysiadau Cosb am Barcio Ar y Stryd ac Oddi ar y Stryd.

Wedi iddo ofyn i gael annerch y Pwyllgor, dywedodd y Cynghorydd Peter Rogers fod problemau parcio enbyd yn ardal Niwbwrch a bod angen cynnwys Hysbysiadau Cosb am Barcio Ar y Stryd ac Oddi ar y Stryd yn y contract gyda'r cwmni gorfodaeth preifat Kingdom fel mater o frys.

- **Awdurdodi'r Cyngor i wneud cytundeb gyda Kingdom i gynnal arbrawf 12 mis i roi hysbysiadau cosb sefydlog am droseddau amgylcheddol yn cynnwys taflu sbwriel, baeddu gan gŵn a thipio anghyfreithlon, ar sail Opsiwn 3 a nodir yn yr adroddiad hwn, gydag opsiwn i ymestyn y cytundeb am 12 mis pellach, yn ddibynnol ar gytundeb y ddau barti;**
- **Awdurdodi'r Pennaeth Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo a'r Pennaeth Rheoleiddio a Datblygu Economaidd i benodi staff gorfodi dynodedig Kingdom yn Swyddogion Awdurdodedig i'r Cyngor er mwyn eu galluogi i wneud gwaith gorfodi, yn cynnwys rhoi hysbysiadau cosb sefydlog perthnasol.**
- **Awdurdodi'r Pennaeth Gwasanaeth perthnasol i ddefnyddio unrhyw incwm a gynhyrchir o roi hysbysiadau cosb sefydlog er mwyn cwrdd ag amcanion amgylcheddol eu gwasanaeth;**
- **Ar ôl tri mis cychwynnol yr arbrawf, os bydd y gwasanaeth o'r farn bod y cynllun peilot yn mynd yn ei flaen yn dda, gellir ymestyn yr arbrawf i gynnwys rhoi Hysbysiadau Cosb am Barcio Ar y Stryd ac Oddi ar y Stryd yn amodol ar gyngor cyfreithiol ynglŷn â goblygiadau TUPE.**

15 Y GYMRAEG MEWN ADDYSG - CYNLLUN STRATEGOL 2017-2020

Cyflwynwyd i'w ystyried gan y Pwyllgor Gwaith, adroddiad y Pennaeth Dysgu mewn perthynas â'r ffaith y disgwylir i bob awdurdod lleol gyflwyno Cynllun Strategol Y Gymraeg mewn Addysg i Lywodraeth Cymru.

Dywedodd y Pennaeth Dysgu fod y Cynllun Strategol hwn wedi bod yn destun ymgynghoriad dros y misoedd diwethaf gyda Fforwm Iaith y Cyngor, ysgolion a rhanddeiliaid eraill ac y rhoddwyd cyfle i'r cyhoedd a sefydliadau perthnasol ymateb iddo. Diwygiwyd y Cynllun Strategol yn sgil yr ymgynghoriad a chytunwyd i ychwanegu'r Cynllun Gweithredu ar gyfer cyflawni amcanion Cynllun Strategol Y Gymraeg mewn Addysg. Dywedodd fod Mr Alun Davies A.C., sef y Gweinidog sydd â chyfrifoldeb ar gyfer Dysgu Gydol Oes a'r Iaith Gymraeg, wedi

dweud yn yr wythnos ddiwethaf y bydd yn cynnal adolygiad brys o'r Gymraeg mewn Addysg. Nododd ei bod o'r farn y rhagwelir y bydd angen adolygu'r mater hwn i gydymffurfio ag uchelgais Llywodraeth Cymru i anelu at gael miliwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050.

Dywedodd y Cynghorydd R. Meirion Jones, sef yr Aelod Portffolio Cysgodol ar gyfer yr Iaith Gymraeg, mai'r unig ffordd y gall Llywodraeth Cymru gyflawni'r amcan o gael miliwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050 yw trwy gynnig cyfleon i blant yn y Gymraeg a'r Saesneg yn gyfartal o fewn ysgolion.

PENDERFYNWYD :-

- **Cymeradwyo Cynllun Strategol Y Gymraeg Mewn Addysg 2017-2020;**
- **Cymeradwyo'r Cynllun Gweithredu ar gyfer gwireddu amcanion Cynllun Strategol Y Gymraeg mewn Addysg;**
- **Cymeradwyo'r Adolygiad o Bolisi Iaith Addysg Ynys Môn yn sgil y Cynllun Strategol Y Gymraeg mewn Addysg a pholisi iaith Cyngor Sir Ynys Môn.**

16 GOSTWNG YR OED DERBYN I YSGOL BRYNSIENCYN

Cyflwynwyd i'w ystyried gan y Pwyllgor Gwaith, adroddiad y Pennaeth Dysgu mewn perthynas â gostwng yr oed derbyn i Ysgol Brynsiencyn.

PENDERFYNWYD :-

Gostwng oed mynediad Ysgol Brynsiencyn i dderbyn disgyblion rhan amser o Fedi 2017.

17 CAU ALLAN Y WASG A'R CYHOEDD

PENDERFYNWYD mabwysiadu'r canlynol: -

"Dan Adran 100 (A) (4) o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972, cau allan y wasg a'r cyhoedd o'r cyfarfod yn ystod y drafodaeth ar yr eitem a ganlyn ar y sail y gallai olygu datgelu gwybodaeth eithriedig fel y'i diffinnir yn Atodlen 12A y Ddeddf ac yn y Prawf Budd y Cyhoedd sydd ynghlwm. "

18 TRAWSNEWID Y GWASANAETH DIWYLLIANT - ASED AU TREFTADAETH

Cyflwynwyd i sylw'r Pwyllgor Gwaith, adroddiad y Pennaeth Dysgu mewn perthynas â'r cynnydd a wnaed hyd yma ar allanoli asedau treftadaeth y Cyngor.

PENDERFYNWYD :-

- **Derbyn yr adroddiad ar y cynnydd hyd yma mewn perthynas ag allanoli asedau diwylliannol.**

- **Caniatáu i swyddogion barhau i gynnal trafodaethau ynglŷn ag allanoli asedau diwylliannol gyda phartïon sydd â diddordeb, gyda'r bwriad y bydd y Pwyllgor Gwaith yn gallu gwneud penderfyniad terfynol ym mis Tachwedd 2017.**
- **Cymeradwyo Cynllun Busnes Oriol Ynys Môn a bod adroddiad monitro ar berfformiad yr Oriol yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor Gwaith bob chwe mis.**

Daeth y cyfarfod i ben am 11.35 am

**Y CYNGHORYDD IEUAN WILLIAMS
CADEIRYDD**